



॥ मा विद्या या विमुक्तये ॥

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड
'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१ ६०६ (महाराष्ट्र राज्य) भारत
SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED
'Dnyanteerth', Vishnupuri, Nanded - 431 606 (Maharashtra State) INDIA
Established on 17th September, 1994, Recognized By the UGC U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'B++' grade

Fax : (02462) 215572

Academic-1 (BOS) Section

website: srtmun.ac.in

Phone: (02462)215542

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

मानवविज्ञान विद्याशाखे अंतर्गत राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणा-२०२० नुसार पदवी प्रथम वर्षाचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२६-२७ पासून लागू करण्याबाबत.

प रि प त्र क

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, दिनांक २२ एप्रिल, २०२६ रोजी संपन्न झालेल्या मा. विद्यापरिषदेच्या बैठकीतील विषय क्र. ०५/६४-२०२६ च्या ठरावानुसार मानवविज्ञान विद्याशाखेतील राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण-२०२० नुसार बी.ए. पदवी प्रथम वर्षाचे अभ्यासक्रम (Syllabus) शैक्षणिक वर्ष २०२६-२७ पासून लागू करण्यास मा. विद्यापरिषदेने मान्यता प्रदान केली आहे. त्यानुसार मानवविज्ञान विद्याशाखेतील खालील अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२६-२७ पासून लागू करण्यात येत आहेत.

1) B.A.F.Y. Economics Syllabus	9) B.A.F.Y. Pali
2) B.A. F.Y. English	10) B.A.F.Y. Public Administration
3) B.A.F.Y. Geography	11) B.A.F.Y. Military Science
4) B.A. F.Y. History	12) B.A. F.Y. NCC
5) B.A.F.Y. Marathi	13) B.A.F.Y. Administrative Services
6) B.A.F.Y. Political Science	14) B.A.F.Y. Sanskrit
7) B.A.F.Y. Sociology	15) B.A.F.Y. Sociology (NMDC Hingoli)
8) B.A.F.Y. Urdu	

सदरील परिपत्रक व अभ्यासक्रम प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी, ही विनंती.

'ज्ञानतीर्थ' परिसर,
विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१ ६०६.
जा.क्र.:शैक्षणिक-१/परिपत्रक/एनईपी/मानवविज्ञान/२०२६-२७/
दिनांक : १७.०६.२०२६

आपला विश्वासू
सहाय्यक कुलसचिव
शैक्षणिक-१ अभ्यासमंडळे विभाग

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

- १) मा.कुलगुरु महोदयांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ
- २) मा.प्र.कुलगुरु महोदयांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ
- ३) मा. अधिष्ठाता, मानवविज्ञान विद्याशाखा, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) मा. प्राचार्य/संचालक, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, शैक्षणिक विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ यांना देवून कळविण्यात येते की, सदरील परिपत्रक विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात यावे.



**SWAMI RAMANAND TEERTH
MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED - 431 606**



(Structure and Syllabus of Four Years Multidisciplinary Degree
Program with Multiple Entry and Exit Option)

UNDERGRADUATE PROGRAMME OF HUMANITIES

Major in DSC Minor in DSM MARATHI

Under the Faculty of Humanities

Degree First year

Effective from Academic year 2026 – 2027

(As per NEP-2020)

Forward by the Dean, Faculty of Humanities

From the Desk of the Dean :

To meet the challenge of ensuring excellence in undergraduate programme Humanities education, the issue of quality needs to be addressed, debated and taken forward in a systematic manner. Accreditation is the principal means of quality assurance in higher education. The major emphasis of accreditation process is to measure the outcomes of the program that is being accredited. In line with this Faculty of Humanities of Swami Ramanand Teerth Marathwada University Nanded has taken a lead in incorporating philosophy of outcome-based education in the process of curriculum development.

Faculty of Humanities , Swami Ramanand Teerth Marathwada University Nanded, in one of its meetings unanimously resolved that, each Board of Studies shall prepare some Program Educational Objectives (PEO's) and give freedom to affiliated Institutes to add few (PEO's) and course objectives and course outcomes to be clearly defined for each course, so that all faculty members in affiliated colleges understand the depth and approach of course to be taught, which will enhance learner's learning process. It was also resolved that, maximum senior faculty from colleges and experts from industry to be involved while revising the curriculum. We are happy to state that, each Board of studies has adhered to the resolutions passed by Faculty of Humanities, and developed curriculum accordingly. In addition to outcome-based education, semester-based credit and grading system is also introduced to ensure quality of education.

Semester based Credit and grading system enables a much-required shift in focus from teacher-centric to learner-centric education since the workload estimated is based on the investment of time in learning and not in teaching. It also focuses on continuous evaluation which will enhance the quality of education. Swami Ramanand Teerth Marathwada University Nanded has taken a lead in implementing the system through its affiliated Institutes and Faculty of Technology has devised a transparent credit assignment policy and adopted ten points scale to grade learner's performance. Credit assignment for courses is based on 15 weeks teaching learning process, however content of courses is to be taught in 12-13 weeks and remaining 3-2 weeks to be utilized for revision, guest lectures, coverage of content beyond syllabus etc.

Credit and grading based system will be implemented for First Year of Humanities from the academic year 2023-2024. Subsequently this system will be carried forward for Second Year Humanities in the academic year 2024-2025, for Third Year and Final Year Humanities in the academic years 2025-2026 and 2026-2027 respectively.

Dean, Faculty of Humanities,

Associate Dean, Faculty of Humanities

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

From Desk of Chairman, Board of Studies of the Subject Marathi

प्रास्ताविक :

राष्ट्रीय शिक्षण धोरण 2020 नुसार मराठी विषयाच्या पदवी वर्गाचा नव्या प्रारूपाप्रमाणे अभ्यासक्रम देताना काही सकारात्मक बाबी तर काही प्रश्न आपल्यासमोर उभे राहतात. पदवी चार वर्षांची होत आहे. मुख्य विषयाबरोबर व विद्याशाखांची बंधने तोडून बहुविद्याशाखिय विषयांचा समावेश या नव्या अभ्यासक्रमात करण्यात आला आहे. अभ्यासक्रमाचे संपूर्ण स्वरूप बदलत असून त्यानुसार अभ्यास पत्रिकांचे प्रारूप व रचनाही बदलत आहे. त्यामुळे अभ्यास घटकाला अनुलक्षून अध्यापन व मूल्यमापन यातही बदल होत आहे. विद्यार्थ्यांने केवळ एका विषयाचा अभ्यास करणे अपेक्षित नसून अन्य महत्त्वाच्या विषयाचा विशेषतः कौशल्य व रोजगार यांची जोड घालणारे अन्य अभ्यासक्रमाही या नव्या प्रारूपात समाविष्ट करण्यात आले आहेत. संशोधनात्मक दृष्टी घेण्यासाठी अशा घटकांचा समावेश केला आहे. रोजगार, संशोधन व विषयातील प्राविण्य अशा विविध बाबी या अभ्यासक्रमात समाविष्ट करण्यात आल्या आहेत. मराठी विषयाचा पदवी वर्गाचा अभ्यासक्रम हा भाषा,साहित्य, कला,संस्कृती, माध्यमे यांच्या नव्या स्वरूपात आपण देत आहोत. प्रामुख्याने विविध क्षेत्रातील घटक असलेल्या रोजगारांच्या संधी आणि व्यवहाराच्या दृष्टीने व रोजगाराच्या दृष्टीने मराठी भाषेला असणारे स्थान लक्षात घेऊन हा अभ्यासक्रम अभ्यासणे आवश्यक आहे. त्याचप्रमाणे मराठी भाषा व साहित्याची संशोधने ही मूलगामी व दिशादर्शक होणे आवश्यक आहे. तसेच ती भाषा, साहित्य व संस्कृतीला समृद्ध करणारी असावीत. त्यासाठी संशोधनाच्या पद्धती नव्याने कशा विकसित करता येतील हा दृष्टिकोनही यामध्ये प्रामुख्याने आहे. मराठी विषयाचे अध्ययन करणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे भवितव्य लक्षात घेऊन या अभ्यासक्रमातील घटक निश्चित करण्याचा प्रयत्न केला आहे. मराठी भाषेला स्थानिक पातळीवर असणारे महत्त्व तसेच देश व जागतिक पातळीवर असणारे स्थान लक्षात घेणे गरजेचे आहे. त्यामुळे पदवी पूर्व मराठी भाषेच्या विद्यार्थ्यांचे असणारे पूर्वज्ञान लक्षात घेऊन यातील घटकांचा समावेश केला आहे. केवळ साहित्याचा अभ्यास करणे अपेक्षित नसल्यामुळे भाषा, साहित्य, संस्कृती व संशोधन अशा मूलभूत घटकांना केंद्रवर्ती ठेवून अभ्यास घटकांची निवड करण्याचा प्रयत्न केला आहे. मुख्य विषय, उपविषयाची मांडणी करताना त्यात विद्यार्थ्यांच्या आकलनाचा विचारही करण्यात आला आहे. या बाबी लक्षात घेऊन पदवी प्रथम वर्षाला वाङ्मय प्रकाराचा अभ्यास यात कथा, प्रवासवर्णन, ललित व चरित्र या घटकांचा समावेश केला आहे. तसेच आधुनिक मराठी कविता व मध्ययुगीन मराठी साहित्य या दोन अभ्यास पत्रिकांचा समावेश केला आहे. याशिवाय रोजगाराच्या संधीच्या दृष्टीने स्पर्धा परीक्षा आणि मराठी भाषा तसेच माध्यमातील रोजगाराच्या संधी आणि मराठी भाषा व कौशल्याच्या दृष्टीने भाषाविषयकदृष्टी समोर ठेवून संवाद व लेखन या दोन घटकांच्या दोन स्वतंत्र लघु अभ्यास पत्रिका समाविष्ट केल्या आहेत.

एकूणच प्रथम वर्षाला हा अभ्यासक्रम देताना मुख्य विषयाबरोबर उपविषयांच्याही अभ्यास पत्रिकांचा समावेश केला आहे. त्याचप्रमाणे सर्व विद्या शाखांचे विद्यार्थी लक्षात घेऊन गद्य,पद्य व उपयोजित मराठी ही अभ्यास पत्रिका समाविष्ट केली आहे. एकूणच * विद्यार्थ्यांची साहित्य व कलेबद्दलची अभिरुची संपन्न करणे * सर्जनात्मक लेखनाचे सूचन करणे. * मराठी भाषेच्या दृष्टीने असणारी व्यवहारिक कौशल्य विद्यार्थ्यांना प्राप्त करता यावीत म्हणून भाषिक कौशल्यांचा समावेश. * समकाळात विविध माध्यमांसाठी करावे लागणारे लेखन लक्षात घेऊन माध्यमांसाठीचे लेखन. * भाषा व साहित्य संशोधनाची दृष्टी विकसित करण्यासाठी संशोधन घटकांचा समावेश. * तुलना, चिकित्सक दृष्टीसाठी घटकांचा समावेश. मराठीतील सर्जनात्मक लेखन व संवर्धन, अभिरुची संपन्नता, संवेदनशीलता, मानवी मूल्याबद्दलची आस्था,संविधान मूल्यांची जाण,वैज्ञानिक दृष्टिकोन या याबरोबरच विविध रोजगारांची क्षेत्रे लक्षात घेऊन त्याला पूरक असणाऱ्या अभ्यास घटकांचा समावेश अभ्यास पत्रिकातून केला आहे. या अभ्यासक्रमात समाविष्ट केलेल्या घटकांमुळे विद्यार्थ्यांला मराठी भाषा, साहित्य व संस्कृती याचे नीट आकलन होईल अशी अपेक्षा आहे.

मा. मा. जाधव

अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,
स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded
Members of the Board of Studies in the subject of Marathi
under the faculty of Humanities

Sr No	Name of the Member	Designation	Address with mail id	Contact No.
1	डॉ. मा. मा. जाधव	अध्यक्ष	बहिर्जी स्मारक महाविद्यालय, वसमत akshargatha@gmail.com	9422874336
2	डॉ. पी. विठ्ठल	सदस्य	भाषा, वाङ्मय व संस्कृती संकुल, स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ नांदेड p.vitthal75@gmail.com	9850241332
3	डॉ. पृथ्वीराज तौर	सदस्य	भाषा, वाङ्मय व संस्कृती संकुल, स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ नांदेड prtviraj@srtmun.ac.in	9423274565
4	डॉ. संजय बालाघाटे	सदस्य	माधवराव पाटील महाविद्यालय, पालम balaghate.s@rediffmail.com	9960696667
5	डॉ. विश्वाधार देशमुख	सदस्य	यशवंत महाविद्यालय, नांदेड vishvadhara@gmail.com	9860240278
6	डॉ. सर्जेराव रणखांब	सदस्य	देगलूर महाविद्यालय, देगलूर sbrankhamb@gmail.com	9422533667
7	डॉ. कमलाकर चव्हाण	सदस्य	श्री योगानंद स्वामी महाविद्यालय, वसमत kamlakarchavan8@gmail.com	9421381350
8	डॉ. विजयकुमार ढोले	सदस्य	संजीवनी महाविद्यालय, चापोली ता. चाकूर जि. लातूर dholevijay77@gmail.com	9975471574
9	डॉ. कांत जाधव	सदस्य	पं. दीनदयाल उपाध्याय महाविद्यालय, देवणी, जि. लातूर drkantjadhav@gmail.com	9850189989
10	डॉ. रणधीर शिंदे	सदस्य	मराठी विभाग, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर randhirshinde76@gmail.com	9890913031
11	डॉ. माधव जाधव	सदस्य	नारायणराव वाघमारे महाविद्यालय, आख्राडा बाळापूर ता. कळमनुरी जि. हिंगोली mrjadhav1995@gmail.com	9423439991
12	डॉ. बालाजी पोतुलवार	सदस्य	मराठी विभाग, पीपल्स कॉलेज, नांदेड	9823444107
13	वैभव देशमुख	सदस्य	स्वीट लेन, वडगाव, पुणे	8668860129
14	मयुरी पांडुरंग शिंदे	सदस्य	शिवाजी कॉलेज, परभणी	8010255304
15	ज्योती शिवराम मोतीपवळे	सदस्य	महात्मा गांधी महाविद्यालय, अहमदपूर	7875028664



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Faculty of Humanities

Structure for Four Year Multidisciplinary Degree Program with Multiple Entry and Exit (First year Structure, Major in Marathi)

Year & Level	Sem	OPTIONAL 1	OPTIONAL 2	OPTIONAL 3	Generic Elective (GE) <i>Select from basket 3 Faculties other than Humanities</i>	Vocational & Skill Enhancement Course	Ability Enhancement Course (AEC) (Basket 4) Value Education Courses (VEC) / Indian Knowledge System (IKS) (Basket 5) <i>(Common across all faculty)</i>	Field Work / Project/ Internship/ OJT/ Apprenticeship / Case Study Or Co-curricular Courses (CC) (Basket 6 for CC) <i>(Common across all faculty)</i>	Credits	Total Credits
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
I 4.5	I	HMARCT-1101 (2 Cr.) वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास: कथा आणि प्रवासवर्णन	HXXXCT1101 (2Cr)	HXXXCT1101 (2Cr)	HMARGE-1101 (2 Cr) स्पर्धा परीक्षा : मराठी भाषा आणि व्याकरण	HMARSC-1101 (2 Cr) भाषाकौशल्य : संवाद	AECENG-1101 (2 Cr) IKS-1151 (2 Cr) 4 Credit	CCCXXX1101 (NCC/NSS/Sports/ Culture/Health Wellness/ Yoga Education/Fitness) (2 Cr)	22	UG Certificate 44
		HMARCT-1102 (2 Cr.) आधुनिक मराठी कविता	HXXXCT1102 (2Cr)	HXXXCT1102 (2Cr)						
I 4.5	II	HMARCT-1151 (2 Cr.) वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास: ललित व चरित्र	HXXXCT1151 (2Cr)	HXXXCT1151 (2Cr)	HMARGE-1151 (2 Cr) माध्यमातील रोजगार संधी आणि मराठी भाषा	HMARSC-1151 (2 Cr) भाषाकौशल्य : लेखन	AECMAR-1151 (2 Cr) गद्य, पद्य व उपयोजित मराठी VECOI -1151 Constitution of India (2 Cr) 4 Credit	CCCXXX1101 (NCC/NSS/Sports/ Culture/Health Wellness/ Yoga Education/Fitness) (2 Cr)	22	UG Certificate 44
		HMARCT-1152 (2 Cr.) मध्ययुगीन मराठी साहित्य	HXXXCT1152 (2Cr)	HXXXCT1152 (2Cr)						
	Cum Cr.	8	8	8	4	4	10		44	

Exit option : UG Certificate in OPT-1, OPT-2, OPT-3 on completion of 44 credits and additional 4 credits from NSQF / Internship

2 (5.0)	III	HMARCT1201(4 Cr) HMARCT1202 (4 Cr) 8 Credits	HMARMT1201 2 Credits	---	HMARGE1201 (2 Cr) HMARGE1202 (2 Cr) 4 Credits	HMARSC 1201 2 Credits	AECENG1201(2Cr) AECMAR1201(2Cr) (<i>Hin, Mar, Kan, Pal, Urd, San, etc</i>) 4 Credits	CCCXXX1201 (NCC/NSS/Sports/ Culture/Health Wellness/ Yoga Education/Fitness) (2 Cr) HXXXFP1201 (2Cr) 4 Credits	22	88
	IV	HMARCT1251(4 Cr) HMARCT1252 (4 Cr) 8 Credits	HMARMT1251 2 Credits	---	HMARGE1251 (2 Cr) HMARGE1252 (2 Cr) 4 Credits	HMARVC1251 2 Credits	AECENG1251(2Cr) AECMAR1251(2Cr) (<i>Hin, Mar, Kan, Pal, Urd, San, etc</i>) VECEVS1251 (2Cr) <i>Environmental Studies</i> 6Credits	CCCXXX1251 (NCC/NSS/Sports/ Culture/Health Wellness/ Yoga Education/Fitness) (2 Cr)	22	
	Cum. Cr.	24	12	08	08	6+2= 08	22	06	44	
Exitoption: UG Diploma in Major <u>DSC</u> and Minor <u>DSM</u> on completion of 88 credits and additional 4 credits NSQF / Internship in DSC										
3 (5.5)	V	HMARCT1301 (4Cr) HMARCT1302 (4Cr) HMARCT1303 (4Cr) 12 Credits	HMARET1301 4 Credits	-----	---	-----	HMARVC1301 4 Credits	-----	HMARFP1301 2 Credits	22
	VI	HMARCT1351 (4Cr) HMARCT1352 (4Cr) HMARCT1353 (2Cr) HMARIK1351 (2Cr) 12 Credits	HMARET1351 4 Credits	--	-----	---	HMARVC1351 2 Credits	-----	HMAROJ1351 4 Credits	22
	Cum. Cr.	48+8=56	12	08	08	6 + 8 =14	22	12	44	132
Exit option: Bachelor of Humanities with Major in <u>DSC</u> and Minor in <u>DSM</u>										

4 (6.0)	VII	HMARCT1401 (4Cr) HMARCT1402(4Cr) HMARCT1403(4Cr) HMARCT1404(2Cr) 14 Credits	HMARET1401 4 Credits	HXXXRM1401 <i>Research Methodology</i> 4 Credits		--	--	--	--	22	
	VIII	HMARCT1451 (4Cr) HMARCT1452(4Cr) HMARCT1453(4Cr) HMARCT1454(2Cr) 14 Credits	HMARET1451 4 Credits	--		--	--	--	HMAROJ1451 4 Credits	22	
	Cum Cr	Honours: 76+16=92		12+ RM 04	08	08	(V-08 + S-06) 14	(AEC-16 + VEC-4 + IKS-2) 22	(CC-04+FP/CS- 04+OJT-04+OJT 4) 16	44	176
Exit option: Bachelor of Humanities with Major in DSC (Honours) and Minor in DSM											
4 (6.0)	VII	HMARCT1401 (4Cr) HMARCT1402(4Cr) HMARCT1403(2Cr) 10 Credits	HMARET1401 4 Credits	HXXXRM1401 <i>Research Methodology</i> 4 Credits		--	--	--	HMARRP1401 <i>Research Project</i> (4Cr)	22	
	VIII	HMARCT1451(4Cr) HMARCT1452(4Cr) HMARCT1453(2Cr) 10 Credits	HMARET1451 4 Credits	--		--	--	--	HMARRP1451 <i>Research Project</i> (8Cr)	22	
Exit option: Bachelor of Humanities with Major in DSC (With Research) and Minor in DSM											44
Total Credits	Major – 68+16=84		12+RM 04	08	GE/OE - 08	(V-08 + S-06) 14	(AEC-16 + VEC-4 + IKS-2)22	(CC-04+FP/CS- 04+OJT-04+RP-12) 24		176	

Abbreviations:

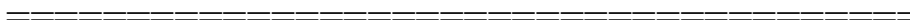
1. **DSC** : Department/Discipline Specific Core (Major)
 2. **DSE** : Department/Discipline Specific Elective (Major)
 3. **DSM** : Discipline Specific Minor
 4. **GE/OE** : Generic/Open Elective
 5. **VSEC** : Vocational Skill and Skill Enhancement Course
 6. **VSC** : Vocational Skill Courses
 7. **SEC** : Skill Enhancement Courses
 8. **AEC** : Ability Enhancement courses
 9. **MIL** : Modern Indian languages
 10. **IKS** : Indian Knowledge System
 11. **VEC** : Value Education Courses
 12. **OJT** : On Job Training: (Internship/Apprenticeship)
 13. **FP** : Field Projects
 14. **CEP** : Community Engagement and Service
 15. **CC** : Co-Curricular Courses
 16. **RM** : Research Methodology
 17. **RP** : Research Project/Dissertation
-



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded
Faculty of Humanities

General Guidelines for course structure:

- 1) The Major subject is the discipline or subject of the main focus and the degree will be awarded in that discipline/subject.
- 2) Credits and curriculum of Major and Minor subject is same in the first year
- 3) In the first year Students should choose two different subject as a Major and Minor in same faculty).
- 4) From the Second year curriculum of Major and Minor subject is the different .
- 5) Generic /Open Elective is to be chosen compulsorily from faculty other than that of the Major. (Select from Basket)
- 6) Vocational and Skill Enhancement Courses (VSEC or VSC and SEC) are related to Major Course(DSC)
- 7) Ability Enhancement Courses (AEC) :
 - a) English language may be offered Sem . I for 2 Credits and sem. III for 2 Cr. in AEC
 - b) Second languages may be offered Sem . II for 2 Credits and sem. IV for 2 Cr. in AEC
- 8) Column No. 7 and 8 is common for all faculties.
- 9) Curriculum of VEC , CI , IKS and CC will provide by university.



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Assigning Codes to the Courses Alphanumeric, Nine Character Coding AAAAA XXXX

- 1) **First (A) Letter indicate Faculty:** **H** – Humanities S- Science; **C** – Commerce, & Management, **I** - Interdisciplinary Studies and **D** –Distance / External mode .
 - 2) **Next Three Letters(XXX) indicates Subject** (e.g. ECO – Economics, PHY – Physics, COM – Commerce, CMP – Computer Sci) etc.
 - 3) **Forth Letter indicate nature of the course :** (e.g. **C** – Core, **M** – Minor, , **E** – Elective, **P**– Field Project, **F** – Field Work, **O** – On Job training, **G**- Generic /open Elective (Internship/Apprenticeship), **I** – Internship, **CS** – Case Study, **V**: Vocational Skill Courses, **S**: Skill Enhancement Courses, **A** : ,Ability Enhancement courses, **M**: Modern Indian languages, **IKS**: Indian Knowledge System, **VEC**: Value Education Courses, **CC**: Co-Curricular Courses/ Community Engagement and Service, **R**: Research Methodology. etc.)
 - 4) **Sixth Character or First Number** indicate the Centre (**1**- for Affiliated colleges, **2** -Main Campus, **3**- Latur sub- centre, **4**- Parbhani sub-centre, **5** -Model Degree College)
 - 5) **Seventh Character or second number indicate** -Year of Study.E.g.**1** - First year,**2**- second year.etc.
 - 6) **Last Two Numbers** indicate Course Number
- e.g. **HECOC1101** – First Core Course in the First Semester of undergraduate programme in Economics under the Faculty of Humanities.

Sr. No	UG/PG	Semester	Affiliated Colleges	Main Campus	Model Degree College	Sub-center Latur	Sub-center Parbhani	Kinwat Sub-Centre
1	First Year	Semester I	1101 to 1150	2101 to 2150	3101 to 3150	4101 to 4150	5101 to 5150	6101 to 6150
2		Semester II	1151 to 1199	2151 to 2199	3151 to 3199	4151 to 4199	5151 to 5199	6151 to 6199
3	Second Year	Semester III	1201 to 1250	2201 to 2250	3201 to 3250	4201 to 4250	5201 to 5250	6201 to 6250
4		Semester IV	1251 to 1299	2251 to 2299	3251 to 3299	4251 to 4299	5251 to 5299	6251 to 6299
5	Third Year	Semester V	1301 to 1350	2301 to 2350	3301 to 3350	4301 to 4350	5301 to 5350	6301 to 6350
6		Semester VI	1351 to 1399	2351 to 2399	3351 to 3399	4351 to 4399	5351 to 5399	6351 to 6399
7	Fourth Year	Semester VII	1401 to 1450	2401 to 2450	3401 to 3450	4401 to 4450	5401 to 5450	6401 to 6450
8		Semester VIII	1451 to 1499	2451 to 2499	3451 to 3499	4451 to 4499	5451 to 5499	6451 to 6499
9	Fifth Year	Semester IX	1501 to 1550	2501 to 2550	3501 to 3550	4501 to 4550	5501 to 5550	6501 to 6550
10		Semester X	1551 to 1599	2551 to 2599	3551 to 3599	4551 to 4599	5551 to 5599	6551 to 6599



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Faculty of Humanities. Major in Marathi

Basket1: Major / (Optional) course for Semester I and II (C) : Each of 02 Credits

Semester	BOS proposing Minor (e g.)	Details of Major/Minor Course (M)	
		CODE	Title of the Course
Semester I	1. BOS in Marathi	HMARCT-1101	वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास: कथा आणि प्रवासवर्णन
		HMARCT-1102	आधुनिक मराठी कविता
Semester II	2. BOS in Marathi	HMARCT-1151	वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास: ललित व चरित्र
		HMARCT-1152	मध्ययुगीन मराठी साहित्य



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded
Faculty of Humanities Major in Marathi

Basket 3: Generic/Open Elective course (GE)

Each BOS will suggest Generic Elective Courses (minimum one and maximum four) for semester I and II

		CODE	Title of the Course
Sem I	BOS in Marathi	HMARGE-1101	स्पर्धा परीक्षा : मराठी भाषा आणि व्याकरण
Sem II	BOS in Marathi	HMARGE-1151	माध्यमातील रोजगार संधी आणि मराठी भाषा

Note : GE is to be chosen compulsory from faculty other than that of the Major.



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded
Faculty of Humanities

Basket 4: Languages (AEC and MIL) (Each of 02 Credits for Sem. I and II)

Semester	Name of the Languages	Details of Second Language (L2)	
		CODE	Title of the Course (Paper)
Semester I	----	----	----
Semester II	Marathi	AECMAR-1151	गद्य, पद्य व उपयोजित मराठी



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded
Faculty of Humanities

Basket 5 : Indian Knowledge System (02 Credits)

(Each BOS will suggest minimum one paper with curriculum of Indian Knowledge System for semester I)

Semester	Details of Elective Course (s)	
	CODE	Title of the Course
Semester I	HIKSXXX-1101	



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded
Faculty of Humanities

(Common across faculty, Curriculum will provide by University)

Basket 6 : Co-curricular Courses / Community Engagement Services (CC) (02 Credits)

<i>Semester</i>	<i>Details of Elective Course(CC)</i>	
	CODE	Title of the Course
Semester I	CCCNSS1101 CCCNCC1101 CCCUL1101 CCCSPO1101 CCCYOG1101 CCCFIT1101 etc	CC1101 <i>(NSS/NCC/Sports/ Culture / Health Wellness/ Fitness / Yoga Edu.)</i> 2 Cr.
Semester II	CCCNSS1151 CCCNCC1151 CCCUL1151 CCCSPO1151 CCCYOG1151 CCCFIT1151 etc	----- ----- ----- ----- -----



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded
Faculty of Humanities. Major in Marathi
Under Graduate First Year Programme ,Semester I (Level 4.5)

Teaching Scheme

	Course Code	Course Name	Credits Assigned			Teaching Scheme (Hrs./ week 1 Hrs.=60 M.)	
			Theory	Practical	Total	Theory	Practical
Optional 1, 2, 3	HMARCT-1101	वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास: कथा आणि प्रवासवर्णन	2+2+2		06	06	
	HMARCT-1102	आधुनिक मराठी कविता	2+2+2		06	06	
Generic Electives	HMARGE-1101	स्पर्धा परीक्षा : मराठी भाषा आणि व्याकरण	02		02	02	
Vocational & Skill Enhancement Course	HMARSC-1101	भाषाकौशल्य : संवाद	02		02	02	
Ability Enhancement Course /Languages	AECMAR-1101	गद्य, पद्य व उपयोजित मराठी	02		02	02	
Ability Enhancement Course /Languages	AECENG-1101	-	02		02	02	
Indian Knowledge system (IKS)	IKSXXX-1101	Select from Basket 5	02		02	02	
Total Credits			22		22	22	



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded
Faculty of Humanities. Major in Marathi
Under Graduate First Year Programme , Semester II (Level 4.5)

Teaching Scheme

	Course Code	Course Name	Credits Assigned			Teaching Scheme (Hrs./ week 1 Hrs.=60 M.)	
			Theory	Practical	Total	Theory	Practical
Optional 1, 2, 3	HMARCT-1151	वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास: ललित व चरित्र	2+2+2		06	06	
	HMARCT-1152	मध्ययुगीन मराठी साहित्य	2+2+2		06	06	
Generic Electives	HMARGE-1101	माध्यमातील रोजगार संधी आणि मराठी भाषा	02		02	02	
Vocational & Skill Enhancement Course	HMARSC-1151	भाषाकौशल्य : लेखन	02		02	02	
Ability Enhancement Course /Languages	AECMAR-1151	मराठी साहित्य आणि व्यावहारिक मराठी	02		02	02	
Ability Enhancement Course /Languages	AECENG-1151	-	02		02	02	
Value Education Course (VEC)	VECOI-1151	Constitution of India	02		02	02	
Total Credits			22		22	22	



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded
Faculty of Humanities Major in Marathi
Under Graduate First Year Programme, Semester I (Level 4.5)

Examination Scheme

[20% Continuous Assessment (CA) and 80% End Semester Examination (ESE)]

Subject (1)	Course Code (2)	Course Name (3)	Test (4)	Tutorial (5)	Attendance (6)	Total Col. (4+6) (7)
Optional 1, 2, 3	HMARCT-1101	वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास: कथा आणि प्रवासवर्णन	10	06	04	20
	HMARCT-1102	आधुनिक मराठी कविता	10	06	04	20
Generic Electives	HMARGE-1101	स्पर्धा परीक्षा : मराठी भाषा आणि व्याकरण	10	06	04	20
Vocational & Skill Enhancement Course	HMARSC-1101	भाषाकौशल्य : संवाद	10	06	04	20
Ability Enhancement Course /Languages	AECMAR-1101	--				-
Ability Enhancement Course /Languages	AECENG-1101	-	10	06	04	20
Indian Knowledge System (IKS)	IKSXXX-1101		10	06	04	20
	CC1101					



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded
Faculty of Humanities. Major in Marathi
Under Graduate First Year Programme, Semester II (Level 4.5)

Examination Scheme

[20% Continuous Assessment (CA) and 80% End Semester Examination (ESE)]

Subject (1)	Course Code (2)	Course Name (3)	Test (4)	Tutorial (5)	Attendance (6)	Total Col. (4+6) (7)
Optional 1, 2, 3	HMARCT-1151	वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास: ललित व चरित्र	10	06	04	20
	HMARCT-1152	मध्ययुगीन मराठी साहित्य	10	06	04	20
Generic Electives	HMARGE-1151	माध्यमातील रोजगार संधी आणि मराठी भाषा	10	06	04	20
Vocational & Skill Enhancement Course	HMARSC-1151	भाषाकौशल्य : लेखन	10	06	04	20
Ability Enhancement Course/ Languages	AECMAR-1151	गद्य, पद्य व उपयोजित मराठी	10	06	04	20
Ability Enhancement Course/ Languages	AECENG-1151	-				
Value Education Course (VEC)	HVEC-1101	Constitution of India	10	06	04	20

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded
Faculty of Humanities. Major in Marathi

Under Graduate First Year Programme, Semester I

Course Structure : Optional 1, 2, 3 - Teaching Scheme
(for 2 credits)

Course Code	Course Name (Paper Title)	Teaching Scheme (Hrs.)		Credits Assigned		
		Theory	CA	Theory	CA	Total
HMARCT 1101	वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास: कथा आणि प्रवासवर्णन	30	---	02	---	02
(for 2 credits)						
Course Code	Course Name (Paper Title)	Teaching Scheme (Hrs.)		Credits Assigned		
		Theory	CA	Theory	CA	Total
HMARGE 1151	माध्यमातील रोजगार संधी आणि मराठी भाषा	30	---	02	--	02

Optional 1, 2, 3 - Assessment Scheme

Course Code (2)	Course Name (3)	Theory					ESE (8)	Total [Col (7+8)
		CA				ESE (8)		
		Test I (4)	Test II (5)	Assignment (6)	Avg of T1+T2+Assi. /3 (7)			
HMARCT- 1151	वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास: ललित व चरित्र	20	20	20	20	30	50	

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Faculty of Humanities. Major in Marathi

Under Graduate First Year Programme, Semester I

Paper Code : HMARGE 1101

Title : स्पर्धा परीक्षा : मराठी भाषा आणि व्याकरण

Curriculum Details

Pre-Requisite:

- 1) मराठी भाषा व साहित्याचा स्थूल परिचय आहे.
- 2) साहित्याचा समाज व संस्कृतीशी असलेल्या अनुबंधाचा परिचय आहे.

Course Objectives:

१. स्पर्धा परीक्षेच्या स्वरूपाची विद्यार्थ्यांना ओळख करून देणे.
२. मराठी भाषेचे स्पर्धा परीक्षेतील महत्त्व लक्षात आणून देणे.
३. स्पर्धा परीक्षेतील नोकरीच्या संधी लक्षात आणून देणे.

Course Outcomes:

१. स्पर्धा परीक्षेच्या स्वरूपाची विद्यार्थ्यांना ओळख होईल.
२. स्पर्धा परीक्षेतील मराठी भाषेचे महत्त्व अधोरेखित होईल.
३. स्पर्धा परीक्षेतील नोकरीच्या संधी उपलब्ध होतील.



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Faculty of Humanities Major in Marathi – Sem I

Paper Code : HMARGE 1101 , Title: स्पर्धा परीक्षा : मराठी भाषा आणि व्याकरण

Curriculum Details: (for 2 Credits)

Module No.	Unit No.	Topic	Hrs. Required to cover the contents 1 Hrs.=60 M.
1.0		स्पर्धा परीक्षेचे स्वरूप	08
	1.1	विविध क्षेत्रातील संधी	
2.0		स्पर्धा परीक्षा आणि मराठी व्याकरण	08
	2.1	शब्दांच्या जाती	
	2.2	समास	
	2.3	प्रयोग	
	2.4	विभक्ती	
	2.5	विरामचिन्हे	
3.0		स्पर्धा परीक्षा आणि मराठी लेखन	07
	3.1	सारांश लेखन	
	3.2	निबंध लेखन	
	3.3	परिपाठ व शब्दसंग्रह	
	3.4	उतारा आकलन	
	3.5	म्हणी व वाक्प्रचार	
4.0		अनुवाद	07
	4.1	मराठीचा इंग्रजी अनुवाद	
	4.2	इंग्रजीचा मराठी अनुवाद	
		Total	30



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Faculty of Humanities. Major in Marathi Sem I

Under Graduate First Year Programme

Paper Code : HMARSC-1101

Title : भाषाकौशल्य : संवाद

Curriculum Details

Pre-Requisite:

- 1) मराठी भाषा व साहित्याचा स्थूल परिचय आहे.
- 2) साहित्याचा समाज व संस्कृतीशी असलेल्या अनुबंधाचा परिचय आहे.

Course Objectives:

१. विद्यार्थ्यांना संवादकौशल्य ह्या संकल्पनेचा परिचय करून देणे.
२. व्यक्तिमत्व विकासात संवाद कौशल्याची भूमिका स्पष्ट करणे.
३. संवादकौशल्य व भाषा यांच्यातील संबंध स्पष्ट करणे.
४. संवादकौशल्याचे व्यावहारिक महत्त्व स्पष्ट करणे.

Course Outcomes:

१. विद्यार्थ्यांना संवादकौशल्य या संकल्पनेचा परिचय होईल.
२. संवादकौशल्य अभ्यासामुळे विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तिमत्त्वाचा विकास होईल.
३. संवादकौशल्य व भाषा यातील अनुबंध विद्यार्थ्यांना समजेल.
४. विद्यार्थ्यांमध्ये व्यावसायिक कौशल्ये विकसित होईल.



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Faculty of Humanities Major in Marathi Sem I

Paper Code : HMARSC-1101, Title : भाषाकौशल्य : संवाद

Curriculum Details: (for 2 Credits)

Module No.	Unit No.	Topic	Hrs. Required to cover the contents 1 Hrs.=60 M.
1.0		संवाद	08
	1.1	संकल्पना, स्वरूप	
	1.2	संवादाचे प्रकार	
2.0		प्रभावी संवादाचे घटक	08
	2.1	अचूक शब्द निवड	
	2.2	भाषेचा प्रवाहीपणा	
	2.3	बोली आणि देहबोली	
3.0		संवाद आणि भाषा	07
	3.1	उच्चारण प्रभुत्व	
	3.2	भाषिक समृद्धता	
4.0		संवाद आणि व्यक्तिमत्त्व विकास	07
	4.1	आत्मविश्वास	
	4.2	विविध माध्यमातून संवाद	
	4.3	संवादाची व्यावहारिक उपयुक्तता	
		Total	30

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Faculty of Humanities. Major in Marathi

Under Graduate First Year Programme, Semester II

Paper Code : AECMAR1151 , Title : गद्य, पद्य व उपयोजित मराठी

Curriculum Details

Pre-Requisite:

- 1) मराठी भाषा व साहित्याचा स्थूल परिचय आहे.
- 2) साहित्याचा समाज व संस्कृतीशी असलेल्या अनुबंधाचा परिचय आहे.

Course Objectives:

- १) विद्यार्थ्यांना गद्य, पद्य या वाङ्मय प्रकारांची ओळख करून देणे.
- २) मराठी साहित्यातील कवी आणि लेखकांचा परिचय करून देणे.
- ३) पत्रलेखनाचे महत्त्व लक्षात आणून देणे.
- ४) अहवाल आणि इतिवृत लेखनाचे स्वरूप समजावून देणे.

Course Outcomes:

- १) विद्यार्थ्यांना गद्य, पद्य या प्रकारांची ओळख होईल.
- २) मराठी साहित्यातील साहित्यिकांच्या लेखनाचा परिचय होईल.
- ३) विद्यार्थ्यांना पत्रलेखनाचे महत्त्व लक्षात येईल.
- ४) विद्यार्थ्यांना अहवाल आणि इतिवृत लेखनाचे स्वरूप लक्षात येईल.



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Faculty of Humanities Major in Marathi Sem II

Paper Code : : AECMAR-1151, Title : गद्य, पद्य व उपयोजित मराठी

Curriculum Details : (for 2 Credits)

Module No.	Unit No.	Topic	Hrs. Required to cover the contents 1 Hrs.=60 M.
1.0		गद्य पद्य व उपयोजित मराठी	5
	1.1	गद्य पद्याचे स्वरूप	
	1.2	उपयोजित मराठी - स्वरूप	
2.0		गद्य	10
	2.1	काळ्या तोंडाची - व्यंकटेश माडगूळकर	
	2.2	स्त्री-पुरुष तुलना (संपादित अंश) - ताराबाई शिंदे	
	2.3	भुरा (संपादित अंश) - शरद बावीस्कर	
	2.4	महाराजा सयाजीराव गायकवाड (संपादित अंश) - बाबा भांड	
3.0		पद्य	8
	3.1	अंदाज आरशाचा - इलाही जमादार	
	3.2	युगायुगाची गुलामी चाल - दिनकर साळवे	
	3.3	उंबरा ओलांडणाऱ्या बायका - अजय कांडर	
	3.4	धुसर झालं नसतं गाव - रवी कोरडे	
4.0		उपयोजित मराठी	7
	4.1	कार्यालयीन पत्रलेखन	
	4.2	इतिवृत्त लेखन	
		Total	30



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Faculty of Humanities. Major in Marathi Sem I

Under Graduate First Year Programme Semester - I

Paper Code : HMARCT-1101, Title : वाङ्मय प्रकाराचा अभ्यास : कथा व प्रवासवर्णन

Curriculum Details

Pre-Requisite:

- 1) मराठी भाषा व साहित्याचा स्थूल परिचय आहे.
- 2) साहित्याचा समाज व संस्कृतीशी असलेल्या अनुबंधाचा परिचय आहे.

Course Objectives:

1. कथा वाङ्मय प्रकाराची ओळख करून देणे.
2. कथा वाङ्मयाच्या विविध प्रकार व प्रवाहांची ओळख करून देणे.
3. वाङ्मयाच्या विविध प्रकारांमध्ये कथा वाङ्मयाचे वेगळेपण लक्षात आणून देणे.
4. कथा या वाङ्मय प्रकाराची अभिरूची निर्माण करणे.
5. कथा वाङ्मय प्रकारच्या घटक विशेषांचा परिचय करून देणे.
6. प्रवासवर्णन या वाङ्मयप्रकाराची ओळख करून देणे.
7. मानवी जीवनाचे प्रतिबिंब कथेतून कसे आलेले असते यासंबंधी आकलन करून देणे.
8. प्रवासवर्णनातून येणाऱ्या भौगोलिक, सांस्कृतिक घटकांचा अभ्यास करणे.

Course Outcomes:

1. विद्यार्थ्यांना कथा अभ्यासामुळे कथेची अभिरूची निर्माण होईल.
2. विद्यार्थ्यांना जीवनाकडे पाहण्याचा व्यापक दृष्टिकोन निर्माण होईल.
3. कथा अभ्यासामुळे विद्यार्थ्यांची भाषिक व सांस्कृतिक समज विकसित होण्यास मदत होईल.
4. कथा अभ्यासामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये सर्जनशील दृष्टी निर्माण होईल.
5. प्रवासवर्णन अभ्यासामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये प्रवासवर्णनाची अभिरूची निर्माण होईल.
6. प्रवासवर्णनाच्या अभ्यासामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये विविध भौगोलिक व सांस्कृतिक आकलन विकसित होईल.
7. प्रवासवर्णनाच्या अभ्यासामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये संदर्भदृष्टी व संवेदनशीलता निर्माण होईल.
8. प्रवासवर्णनाच्या अभ्यासामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये पर्यटनाची जिज्ञासा निर्माण होईल.



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Faculty of Humanities, Major in Marathi Sem I

Paper Code : HMARCT-1101, Title : वाङ्मय प्रकाराचा अभ्यास : कथा व प्रवासवर्णन

Curriculum Details: (for 2 Credits)

ModuleNo.	UnitNo.	Name of Topic	Hrs. Required to cover the contents 1 Hrs.=60 M.
१.०		कथावाङ्मय -	05
	१.१	संकल्पना, स्वरूप, घटक, प्रकार	
२.०		कथा	10
	२.१	माझे दत्तक वडील - चिं.वि. जोशी	
	२.२	अमोद सुनाशी आले - दि.बा. मोकाशी	
	२.३	शाळा - जयंत पवार	
	२.४	माहेर - गणेश आवटे	
३.०		प्रवासवर्णन	05
	३.१	संकल्पना, स्वरूप, घटक	
४.०		प्रवासवर्णन - पाठ्यघटक	10
	४.१	माझा रशियाचा प्रवास (संपादित अंश) - अण्णा भाऊ साठे	
	४.२	कुणा एकाची भ्रमणगाथा (संपादित अंश)- गो. नी. दांडेकर	
	४.३	बदलता भारत (संपादित अंश) - भानू काळे	
	४.४	शोधयात्रा ईशान्य भारताची (संपादित अंश) - राजा शिरगुप्ते	
		Total	30

या अभ्यास पत्रिकेसाठी संपादित पुस्तक नेमण्यात आले आहे.



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Faculty of Humanities. Major in Marathi Sem I

Under Graduate First Year Programme Semester - I

Paper Code : HMARCT-1102 , Title : आधुनिक मराठी कविता

Curriculum Details

Pre-Requisite:

- 1) मराठी भाषा व साहित्याचा स्थूल परिचय आहे.
- 2) साहित्याचा समाज व संस्कृतीशी असलेल्या अनुबंधाचा परिचय आहे.

Course Objectives:

१. कविता या वाङ्मय प्रकाराचा परिचय करून देणे.
२. आधुनिक मराठी कवितेची परंपरा समजून घेणे.
३. कवितेतील विविध स्थित्यंतरांचा (भाषाशैली, प्रतिमा इ. अभ्यास करणे)
४. कवितेच्या विविध प्रकारांची माहिती करून घेणे.
५. निवडक कवींच्या कवितांचे आकलन करून घेणे.

Course Outcomes:

१. कविता या वाङ्मयप्रकाराची विद्यार्थ्यांना ओळख होईल.
२. विविध कालखंडात मराठी कवितेत कोणकोणते बदल झाले, याची विद्यार्थ्यांना माहिती होईल.
३. कवितेच्या अभ्यासामुळे विद्यार्थ्यांची जीवनदृष्टी विकसित होईल.
४. कवितेच्या अध्ययनातून विद्यार्थ्यांची सांस्कृतिक अभिरूची वाढीस लागेल.
५. कवितेतील भाषिकसौंदर्याचे विद्यार्थ्यांना आकलन होईल.



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Faculty of Humanities, Major in Marathi

Paper Code HMARCT 1102 : Title : आधुनिक मराठी कविता

Curriculum Details: (for 2 Credits)

Module No.	UnitNo.	Name of Topic	Hrs. Required to cover the contents 1 Hrs.=60 M.
१.०		आधुनिक मराठी कविता	6
	१.१	स्वरूप	
	१.२	कवितेचे प्रकार	
२.०			8
	२.१	सत्य सर्वांचे आदी घर - महात्मा फुले	
	२.२	पाखरा येशील कधी परतून - रे. ना.वा. टिळक	
	२.३	माझी कन्या - कवी बी	
	२.४	माझी मराठी - माधव ज्युलियन	
	२.५	भंगू दे काठिण्य माझे - बा.सी. मर्ढेकर	
३.०			8
	३.१	स्वप्नांची समाप्ती - कुसुमाग्रज	
	३.२	कार्ल मार्क्स - नारायण सुर्वे	
	३.३	अक्षरे चुरगाळिता - ना.धों. महानोर	
	३.४	निरालय - खलील मोमीन	
	३.५	बेभरवशाचे जगणे - जगदीश कदम	
४.०			8
	४.१	गोधड - वाहरू सोनवणे	
	४.२	एक समूह - उत्तम कांबळे	
	४.३	शिल्पकार - प्रकाश मोगले	
	४.४	मुंग्याचे हरवत नाहीत आत्मसूर - वृषाली किन्हाळकर	
	४.५	टीव्हीवर सिनमा चालू होता - दिशा पिंगी शेख	
		Total	30

या अभ्यास पत्रिकेसाठी संपादित पुस्तक नेमण्यात आले आहे.



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Faculty of Humanities. Major in Marathi

Under Graduate First Year Programme, Semester II

Paper Code : HMARGE-1151, Title : माध्यमातील रोजगार संधी आणि मराठी भाषा

Curriculum Details

Pre-Requisite:

- 1) मराठी भाषा व साहित्याचा स्थूल परिचय आहे.
- 2) साहित्याचा समाज व संस्कृतीशी असलेल्या अनुबंधाचा परिचय आहे.

Course Objectives:

१. विद्यार्थ्यांना माध्यम आणि मराठी भाषा यांचा अनुबंध समजावून देणे.
२. विद्यार्थ्यांना माध्यमातील रोजगार संधीचे स्वरूप समजावून सांगणे.
३. विद्यार्थ्यांना माध्यमातील मराठी भाषेचे उपयोजन समजावून सांगणे.
४. माध्यमांच्या विविध आकृतिबंधांचा विद्यार्थ्यांना परिचय करून देणे.
५. माध्यमातील कार्यासाठी विद्यार्थ्यांचे भाषिक कौशल्ये विकसित करणे.

Course Outcomes:

१. विद्यार्थ्यांना माध्यमातील रोजगार संधीचे स्वरूप समजेल.
२. माध्यम आणि मराठी भाषा यांचा अनुबंध विद्यार्थ्यांना समजेल.
३. विद्यार्थ्यांना माध्यमातील मराठी भाषेच्या उपयोजनाचे आकलन होईल.
४. विद्यार्थ्यांना माध्यमांच्या विविध आकृतिबंधांचा परिचय होईल.
५. विद्यार्थ्यांमध्ये माध्यमांसाठी आवश्यक भाषिक कौशल्यांचा विकास होईल.



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Faculty of Humanities Major in Marathi Sem II

Paper Code : HMARGE 1151, Title : माध्यमातील रोजगार संधी आणि मराठी भाषा

Curriculum Details: (for 2 Credits)

Module No.	Unit No.	Topic	Hrs. Required to cover the contents 1 Hrs.=60 M.
1		माध्यमांचे स्वरूप व प्रकार	8
	1.1	मुद्रित माध्यमे	
	1.2	आकाशवाणी	
	1.3	दूरचित्रवाणी	
	1.4	समाजमाध्यमे	
2		मुद्रित माध्यमातील रोजगार संधी	8
	2.1	बातमीलेखन	
	2.2	जाहिरातलेखन	
3		आकाशवाणीवरील रोजगार संधी	7
	3.1	निवेदन / आर. जे. (रेडिओ जॉकी)	
	3.3	जाहिरातलेखन	
4		दूरचित्रवाणी, समाजमाध्यमातील रोजगार संधी	7
	4.1	बातमीलेखन	
	4.2	जाहिरातलेखन	
		Total	30

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Faculty of Humanities. Major in Marathi

Under Graduate First Year Programme, Semester II

Paper Code : HMARSC-1151, Title : भाषाकौशल्य:लेखन

Curriculum Details

Pre-Requisite:

- 1) मराठी भाषा व साहित्याचा स्थूल परिचय आहे.
- 2) साहित्याचा समाज व संस्कृतीशी असलेल्या अनुबंधाचा परिचय आहे.

Course Objectives:

1. विद्यार्थ्यांना लेखन कौशल्याचा परिचय करून देणे
2. व्यक्तिमत्व विकासात लेखन कौशल्याचे महत्व लक्षात आणून देणे
3. भाषा व लेखन यातील सहसंबंध लक्षात आणून देणे
4. लेखनाचे उपयोजन करणे

Course Outcomes:

1. विद्यार्थ्यांना लेखन कौशल्याचा परिचय होईल
2. व्यक्तिमत्व विकासात लेखन कौशल्याचे महत्व विद्यार्थ्यांना कळेल
3. भाषा व लेखन यातील सहसंबंध लक्षात येईल
4. लेखनाचे उपयोजन करता येईल.



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Faculty of Humanities Major in Marathi Sem II

Paper Code : HMARSC-1151, Title : भाषाकौशल्य:लेखन

Curriculum Details: (for 2 Credits)

ModuleNo.	UnitNo.	Topic	Hrs. Required to cover the contents 1 Hrs.=60 M.
१.०		लेखनप्रक्रिया	7
	१.१	लेखनाची गरज	
	१.२	लेखनाचे महत्त्व	
	१.३	लेखनातील अडथळे	
	१.४	अडथळे दूर करण्याचे उपाय	
२.०		लेखनासाठीची आवश्यक कौशल्ये	8
	२.१	गती	
	२.२	सुलेखन	
	२.३	शब्दसंग्रह	
	२.४	शुद्धता	
	२.५	योग्य शब्दांचा वापर	
	२.६	शब्दांचे योग्य स्थान	
३.०		लेखनाचे घटक	7
	३.१	मांडणी	
	३.२	अनुक्रम	
	३.३	तर्कसंगती	
	३.४	भाषाविष्कार	
	३.५	लेखनसमीक्षा	
४.०		लेखनाचे प्रकार	8
	४.१	अनुलेखन	
	४.२	श्रुतलेखन	
	४.३	दृकलेखन	
	४.४	गती लेखन	
	४.५	अभिव्यक्तलेखन	
		Total	30



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Faculty of Humanities. Major in Marathi Sem II

Under Graduate First Year Programme

Paper Code : AECMAR-1151 , Title : मराठी साहित्य आणि व्यावहारीक मराठी

Curriculum Details

Pre-Requisite :

1. विद्यार्थ्यांना मराठी साहित्य प्रकारांची ओळख आहे.
2. विद्यार्थ्यांना मराठी साहित्य आणि समाज यांचा अनुबंध अवगत आहे.
3. विद्यार्थ्यांना भाषा उपयोजनाचा परिचय आहे.

Course Objectives :

१. मराठी साहित्य प्रकारांचा विद्यार्थ्यांना परिचय होईल.
2. साहित्य मूल्य आणि प्रयोग मूल्य यांची विद्यार्थ्यांना ओळख होईल.
3. अनुवादित साहित्याचा विद्यार्थ्यांना परिचय होईल.
4. मराठी कवितेतील रचना प्रकारांचे वेगळेपण विद्यार्थ्यांच्या लक्षात येईल.
5. विद्यार्थ्यांमध्ये उपयोजित मराठीची लेखन कौशल्य विकसित होतील.
6. विद्यार्थ्यांची अनुभव क्षमता विकसित होईल.

Course Outcomes :

१. मराठी साहित्य प्रकारांचा विद्यार्थ्यांना परिचय झाला.
2. साहित्य मूल्य आणि प्रयोगमूल्य यांची विद्यार्थ्यांना ओळख झाली.
3. विद्यार्थ्यांना अनुवादित साहित्याचा परिचय झाला.
4. मराठी कवितेतील रचना प्रकारांचे वेगळेपण विद्यार्थ्यांच्या लक्षात आले.
5. विद्यार्थ्यांमध्ये उपयोजित मराठीची लेखन कौशल्य विकसित झाली.
6. विद्यार्थ्यांची अनुभव क्षमता विकसित झाली.



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Faculty of Humanities, Major in Marathi Sem II

Paper Code : AECMAR-1151 , Title : मराठी साहित्य आणि व्यावहारिक मराठी.

Curriculum Details: (for 2 Credits)

Module No.	Unit No.	Name of Topic	Hrs. Required to cover the contents 1 Hrs.=60 M.
1.0		मराठी साहित्य	5
	1.1	स्वरूप	
	1.2	प्रकार	
	1.3	व्यावहारिक मराठी लेखन	
2.0		मराठी साहित्य (गद्याविष्कार)	8
	2.1	नाटक- वाटा पळवाटा -(संपादित अंश) दत्ता भगत	
	2.2	प्रवासवर्णन- रोम राज्य (संपादित अंश)- मीना प्रभू	
	2.3	अनुवाद -पत्र- पं. नेहरूंनी इंदिरा गांधी यांना लिहिलेले पत्र	
3.0		मराठी साहित्य काव्याविष्कार	8
	3.1	गीत -तुफानातील दिवे -वामनदादा कर्डक	
	3.2	हायकू- प्रभाकर साळेगावकर	
	3.3	विडंबन -झेंडूची फुले -केशवकुमार	
4.0		व्यावहारिक मराठी	9
	4.1	बातमी लेखन	
	4.2	जाहिरात लेखन	
		Total	

या अभ्यास पत्रिकेसाठी संपादित पुस्तक नेमण्यात आले आहे.



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Faculty of Humanities. Major in Marathi Sem II

Under Graduate First Year Programme

Paper Code : HMARCT-1151 , Title : वाङ्मयप्रकारांचा अभ्यास : ललित व चरित्र

Curriculum Details

Pre-Requisite:

- 1) मराठी भाषा व साहित्याचा स्थूल परिचय आहे.
- 2) साहित्याचा समाज व संस्कृतीशी असलेल्या अनुबंधाचा परिचय आहे.

Course Objectives:

१. विद्यार्थ्यांना ललित लेखन या वाङ्मय प्रकाराचा परिचय करून देणे.
२. विद्यार्थ्यांना ललित लेखनातून व्यक्त झालेल्या जीवनजाणिवांचा परिचय करून देणे.
३. ललित लेखन या साहित्य प्रकारांचा इतिहास, परंपरा व त्यातील विविध काळातील बदलाचा विद्यार्थ्यांना परिचय करून देणे.
४. ललित लेखनातून विद्यार्थ्यांची भाषिक व आकलनात्मक जाणीव समृद्ध करणे.
६. चरित्र या साहित्य प्रकाराची ओळख करून देणे.
७. चरित्र साहित्यातून व्यक्त झालेल्या विविध कर्तृत्ववान व्यक्तींचा परिचय करून देणे.
८. चरित्र साहित्याच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांची जीवनदृष्टी उन्नत करणे.
९. विविध चरित्र अभ्यासातून विद्यार्थ्यांत सकारात्मक प्रेरणा तयार करणे.
१०. मराठी चरित्र साहित्य परंपरेचा व त्यातील परिवर्तनाचा विद्यार्थ्यांना परिचय करून देणे.

Course Outcomes:

1. विद्यार्थ्यांना ललित व चरित्र या साहित्यप्रकारांचा परिचय होईल.
2. ललित लेखनातून व्यक्त झालेल्या जीवनविश्वाचा विद्यार्थ्यांना परिचय होईल.
3. विद्यार्थ्यांना ललित लेखन कसे करावे, याची दिशा मिळेल.
4. विद्यार्थ्यांमध्ये ललित लेखनविषयक अभिरूची निर्माण होईल.
5. चरित्रांतून प्रकटलेल्या कर्तृत्ववान व्यक्तिमत्त्वाचा विद्यार्थ्यांना परिचय होईल.
6. चरित्रातून अभिव्यक्त झालेल्या अनुभवातून विद्यार्थ्यांना व्यापकता लाभेल.
7. चरित्रनायकाच्या व्यक्तिमत्त्वातून विद्यार्थ्यांना प्रेरणादायी विचार मिळतील.



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Faculty of Humanities, Major in Marathi Sem II

Paper Code : HMARCT 1151 , Title : वाङ्मयप्रकारांचा अभ्यास : ललित व चरित्र

Curriculum Details: (for 2 Credits)

Module No.	Unit No.	Name of Topic	Hrs. Required to cover the contents 1 Hrs.=60 M.
1.0		ललित गद्य वाङ्मय	5
	1.1	संकल्पना	
	1.2	स्वरूप , विशेष	
2.0		ललित -	10
	2.1	बॉयफ्रेंड - इरावती कर्वे	
	2.2	मृत्यूच्या प्रदेशात - डॉ.नागनाथ कोतापल्ले	
	2.3	डिस्कनेक्ट होण्याच्या काळात - नीरजा	
	2.4	आभाळा एवढा छत्रपती - लक्ष्मण माने	
3.0		चरित्र वाङ्मय	5
	3.1	संकल्पना	
	3.2	स्वरूप	
4.0		चरित्र	10
	4.1	सर्वोत्तम भूमिपुत्र गोतम बुद्ध (संपादित अंश) - आ.ह.साळुंखे	
	4.2	संत गाडगेबाबा (संपादित अंश) - प्रबोधनकार ठाकरे	
	4.3	पंजाबराव देशमुख (संपादित अंश) - कल्पना देशमुख	
	4.4	यशवंतराव चव्हाण (संपादित अंश) - रामभाऊ जोशी	
		Total	30

या अभ्यास पत्रिकेसाठी संपादीत पुस्तक नेमण्यात आले आहे.



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Faculty of Humanities. Major in Marathi Sem II

Under Graduate First Year Programme

Paper Code : HMARCT 1152, Title : मध्ययुगीन मराठी साहित्य

Curriculum Details

Pre-Requisite:

- 1) मराठी भाषा व साहित्याचा स्थूल परिचय आहे.
- 2) साहित्याचा समाज व संस्कृतीशी असलेल्या अनुबंधाचा परिचय आहे.

Course Objectives:

१. मध्ययुगीन मराठी साहित्याची ओळख करून देणे.
२. मध्ययुगीन मराठी साहित्यातील विविध रचनाप्रकार समजून देणे.
३. मध्ययुगीन साहित्याच्या निर्मितीच्या प्रेरणा समजून देणे.
४. मध्ययुगीन मराठी साहित्यातील विविध संप्रदायांचे स्वरूप आकलन करून देणे.
५. मध्ययुगीन काळातील समाजजीवन व मध्ययुगीन साहित्यातील तत्वज्ञानाचा परिचय करून देणे.

Course Outcomes:

१. मध्ययुगीन मराठी साहित्यातील गद्य-पद्याची ओळख होईल.
२. मध्ययुगीन मराठी साहित्यातील विविध रचनाप्रकारांची ओळख होईल.
३. विद्यार्थ्यांना मध्ययुगीन मराठी साहित्यनिर्मितीच्या प्रेरणांची माहिती होईल.
४. विद्यार्थ्यांना मध्ययुगीन मराठी साहित्यातील संप्रदायांची ओळख होईल.
५. मध्ययुगीन साहित्याच्या अभ्यासाने विद्यार्थ्यांची वैचारिकता व जीवनविषयक दृष्टिकोन विकसित होईल.



Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Faculty of Humanities, Major in Marathi Sem II

Paper Code : HMARCT 1152, Title : मध्ययुगीन मराठी साहित्य

Curriculum Details : (for 2 Credits)

Module No.	Unit No.	Name of Topic	Hrs. Required to cover the contents 1 Hrs.=60 M.
1.0		मध्ययुगीन साहित्य	05
	1.1	प्रेरणा	
	1.2	स्वरूप	
2.0		गद्य	10
	2.1	गुरवाची लीळा - म्हाडंभट्ट	
	2.2	कठियाचा दृष्टांत - केशिराज बास	
	2.3	सर्जेराव जेधे यांना पत्र - छत्रपती संभाजी महाराज	
	2.4	सभासदाची बखर (संपादित अंश) - कृष्णाजी अनंत सभासद	
	2.5	अर्जदास्त - संत एकनाथ	
3.0		पद्य	10
	3.1	नाचू कीर्तनाचे रंगी - संत नामदेव	
	3.2	तुमच्या संगतीचे काय सुख आम्हा - संत कर्ममेळा	
	3.3	स्त्री जन्म म्हणोनी न व्हावे उदास - संत जनाबाई	
	3.4	संत तोचि जाणा जगी - संत मुक्ताबाई	
	3.5	ओले मूळ भेदी - संत तुकाराम	
	3.6	श्रोत्याला आर्दास - शेख महंमद	
	3.7	अहो दीपकी पतंग - संत मन्मथ स्वामी	
4.0		पंडिती व शाहिरी काव्य	5
	4.1	शैल्य म्हणे राधेय (आर्या) - मोरोपंत	
	4.2	कठवर पाहू वाट सख्याची (लावणी) - सगनभाऊ	
		Total	30

या अभ्यास पत्रिकेसाठी संपादित पुस्तक नेमण्यात आले आहे.